

**Nederlanders over hun werk:
methodologie en tabellenboek
TNO Arbeidssituatie Surveys
2000 en 2002**

TNO ARBEID
BIBLIOTHEEK
POSTBUS 718
2130 AS HOOFDDORP
TEL. 023-5549 468

NR. 49901
plaats 70-226

Nederlandse Organisatie voor toegepast-
natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

P.G.W. Smulders

*Nederlanders over hun werk: methodologie en tabellenboek
TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002*

TNO Arbeid
Polarisavenue 151
Postbus 718
2130 AS Hoofddorp

Telefoon 023 554 93 93
Fax 023 554 93 94
Website www.arbeid.tno.nl

Deze publicatie is te bestellen bij TNO Arbeid.
Fax 023 554 93 94
E-mail receptie@arbeid.tno.nl
Prijs EUR 10 excl. BTW

ISBN-nummer 90-5986-034-9
© 2003 TNO Arbeid

Auteur:
Peter Smulders

Druk: PlantijnCasparie Heerhugowaard

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Inhoudsopgave

1	Korte toelichting	5
1.1	Deze publicatie	5
1.2	De tabellen	6
2	Beschrijving steekproeven 2000 en 2002	7
3	De arbeidssituatie 2000 en 2002 vergeleken (met vragen)	13
4	De arbeidssituatie 2000 en 2002 vergeleken (concepten)	31
5	Betrouwbaarheidscoefficienten van de concepten	35
6	Publicaties op basis van de TNO Arbeidssituatie Survey	37

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

1 Korte toelichting

1.1 Deze publicatie

In 2001 is reeds een uitgebreider methodische verhandeling uitgebracht over het doel, de uitgangspunten, de wijze van steekproeftrekking en dataverzameling, als ook de methodische kwaliteit van de TNO Arbeidssituatie Survey 2000 (Smulders, Andries en Otten: Hoe denken Nederlanders over hun werk...? Opzet, kwaliteit en eerste resultaten van de TNO Arbeidssituatie Survey, TNO Arbeid, Hoofddorp, 2001). In dat boekje is ook de herkomst van de vragen van de Survey uitvoerig belicht.

De 2002-survey is op dezelfde wijze uitgevoerd als de 2000-survey. Wel is in de 2002-versie een aantal eerdere vragen geëlimineerd. Dit betrof met name een aantal overbodige leiderschapsvragen (in vraag 32) en de vijf vragen over negatief arbeidsklimaat (vraag 33).

Daarnaast is een aantal vragen anders verwoord omdat ze in de 2000-versie niet geheel voldeden. Zo is vraag 9 over huishoudelijk werk opgesplitst in huishoudelijk werk (koken, boodschappen doen, schoonmaken) en huishoudelijk werk in de vorm van zorg voor kinderen of ouders. Ook zijn vraag 28 over het belang van werk ten opzichte van andere levenssferen en vraag 29 over het belang van bepaalde aspecten binnen het werk anders verwoord en uitgebreid.

Verder zijn er eenmalig een aantal vragen toegevoegd (met name over bevoegdheid in het werk, vraag 33, en over 'copinggedrag' van werkenden, ingevoegd tussen vraag 64 en 65). Deze vragen zullen in de 2004-versie niet opnieuw gesteld worden.

Dit nieuwe boekje heeft opnieuw een methodische bedoeling. Namelijk om weer te geven hoe de steekproef van de TNO Arbeidssituatie Survey 2000 en 2002 samengesteld was, en hoe de frequentieverdeling van de belangrijkste, in 2000 en 2002 gebruikte vragen en concepten was. In de 2004-versie zullen de 200-vragen over emotionele belasting en onvoorspelbaar werk (vraag 31) zeker terugkeren.

Tenslotte nog een toelichting bij de tabellen.

Voor onderzoeksdoeleinden zouden tabellen wellicht vervaardigd worden door de 'vaste' werknemers te scheiden van de uitzendwerkers of de zelfstandigen, of zou in tabellen onderscheid gemaakt worden tussen

mannen en vrouwen of tussen bepaalde leeftijdscategorieën. Voor dit alles is in dit boekje niet gekozen.

Dit boekje geeft een recht-toe-recht-aan overzicht van de frequentieverdelingen van de vragen die zowel in 2000 en in 2002 gesteld werden.

Vragen die alléén in 2000 of alléén in 2002 werden gesteld, zijn niet in het overzicht opgenomen.

Hoofdstuk 2 beschrijft de steekproeven van 2000 en 2002. Hoofdstuk 3 geeft de frequentieverdelingen van de vragen in 2000 en 2002.

Hoofdstuk 4 doet hetzelfde op conceptniveau en hoofdstuk 5 presenteert de betrouwbaarheidscoëfficiënten van de belangrijkste concepten.

Inhoudelijke resultaten worden door TNO Arbeid tot nog toe alleen door middel van artikelen in vakbladen en via persberichten gepubliceerd. In het laatste hoofdstuk 6 van dit boekje zijn de publicaties weergegeven die tot nog toe tot stand zijn gekomen met behulp van de TNO Arbeidssituatie Surveys.

1.2 De tabellen

Hoewel in de TNO Arbeidssituatie Surveys meerdere maatregelen zijn getroffen om de respons te verbeteren, is daarmee het risico op selectiviteit, die voorkomt uit de non-respons nog niet geheel uitgebannen. De respons was in het jaar 2000 trouwens 53 % en in het jaar 2002 45 %.

De surveys waren en zijn gericht op het kunnen doen van zoveel mogelijk representatieve uitspraken over 'de' Nederlandse werkenden. Niet alleen een hoge respons maar ook weging helpt mee om dat te kunnen bewerkstelligen.

Er zijn dus voor beide surveys – op basis van de meest recente EBB's (Enquêtes Beroepsbevolking van het CBS) individuele weegcoëfficiënten berekend. De wijze van weging werd uitvoerig behandeld in het boek 'Hoe denken Nederlanders over hun werk...?', 2001.

In de navolgende tabellen worden dus de gewogen cijfers weergegeven.

2 Beschrijving steekproeven 2000 en 2002

NB: Weergegeven zijn de aantallen of percentages waarvan de respons bekend is ; de non-respons werd dus buiten beschouwing gelaten.

Vraag 13 Wat is de aard van uw werkring? – in absolute aantallen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Werknemer met vast dienstverband (voor onbepaalde tijd)	3196	3049	6245
2	Werknemer met tijdelijk dienstverband met uitzicht op een vast dienstverband	265	223	488
3	Werknemer met tijdelijk dienstverband voor bepaalde tijd	132	160	292
4	Uitzendkracht	36	94	130
5	Oproepkracht	38	150	188
6	Freelancer	19	53	72
7	Zelfstandig ondernemer	210	191	401
8	Meewerkend in gezinsbedrijf	29	25	54
Totaal		3925	3945	7870

Vraag 13 Wat is de aard van uw werkring? – in procenten

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Werknemer met vast dienstverband (voor onbepaalde tijd)	81,4%	77,3%	79,4%
2	Werknemer met tijdelijk dienstverband met uitzicht op een vast dienstverband	6,8%	5,7%	6,2%
3	Werknemer met tijdelijk dienstverband voor bepaalde tijd	3,4%	4,1%	3,7%
4	Uitzendkracht	0,9%	2,4%	1,7%
5	Oproepkracht	1,0%	3,8%	2,4%
6	Freelancer	0,5%	1,3%	0,9%
7	Zelfstandig ondernemer	5,4%	4,8%	5,1%
8	Meewerkend in gezinsbedrijf	0,7%	0,6%	0,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 1 Wat is uw Geslacht – in absolute aantallen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Man	2510	2296	4806
2	Vrouw	1804	1713	3517
Totaal		4314	4009	8323

Vraag 1 Wat is uw Geslacht – in procenten

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Man	58,2%	57,3%	57,7%
2	Vrouw	41,8%	42,7%	42,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 2 Leeftijd (in 9 klassen) - in absolute aantallen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	15-20 jaar	56	443	499
2	21-25 jaar	638	254	892
3	26-30 jaar	501	460	961
4	31-35 jaar	808	654	1462
5	36-40 jaar	546	514	1060
6	41-45 jaar	581	546	1127
7	46-50 jaar	477	436	913
8	51-55 jaar	419	424	843
9	56-64 jaar	240	243	483
Totaal		4266	3974	8240

Vraag 2 Leeftijd (in 9 klassen) - in procenten

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	15-20 jaar	1,3%	11,1%	6,1%
2	21-25 jaar	15,0%	6,4%	10,8%
3	26-30 jaar	11,7%	11,6%	11,7%
4	31-35 jaar	18,9%	16,5%	17,7%
5	36-40 jaar	12,8%	12,9%	12,9%
6	41-45 jaar	13,6%	13,7%	13,7%
7	46-50 jaar	11,2%	11,0%	11,1%
8	51-55 jaar	9,8%	10,7%	10,2%
9	56-64 jaar	5,6%	6,1%	5,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 3 Bent u zelf en/of één van uw ouders geboren in het buitenland?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee	93,0%	90,6%	91,8%
2	ja	7,0%	9,4%	8,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 4 Bent u

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Gehuwd of samenwonend	72,5%	65,8%	69,3%
2	Gescheiden	4,7%	5,8%	5,2%
3	Weduwe/ weduwnaar	1,6%	1,3%	1,4%
4	Ongehuwd	21,3%	27,1%	24,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 26 Kunt u aangeven in welke categorie uw beroep of functie het beste past?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	schilders	24	37	61
2	loodgieters, fitters, lassers, plaat- en constructiewerkers	61	69	130
3	metselaars, timmerlieden en andere bouwvakkers	163	141	304
4	drukkers en verwante functies	39	45	84
5	voedingsmiddelen- en drankenbereiders	128	86	214
6	kleermakers, kostuumnaaisters, stoffeerders, confectiemedewerkers	24	18	42
7	elektromonteurs, reparateurs van elektrische apparaten	103	54	157
8	machine-bankwerker-monteurs, instrumentmakers, reparateurs	84	74	158
9	overige ambachtelijke en industriële beroepen	245	167	412
10	buschauffeurs, treinbestuurders	24	30	54
11	vrachtwagenchauffeurs	86	71	157
12	laders, lossers, inpakkers, grondwerk- en kraanmachinisten	46	45	91
13	overige transportberoepen	51	50	101
14	secretaresses, typisten	101	142	243
15	boekhouders, kassiers, e.d.	117	100	217
16	postdistributie personeel	38	28	66
17	overige administratieve beroepen	283	229	512
18	vertegenwoordigers, handelsagenten	79	60	139
19	winkeliers, winkelbedienden en andere verkopers	222	329	551
20	verzekeringsagenten, makelaars, tussenpersonen, e.d.	40	56	96
21	zelfstandige groot- of detailhandelaar	35	39	74
22	overige commerciële beroepen	145	109	254
23	koks, kelners, buffetbedienden	108	138	246
24	huisbewaarders, schoonmaakpersoneel (in gebouwen e.d.)	62	57	119
25	politiepersoneel, brandweer, bewakers, e.d.	101	63	164
26	kappers, schoonheidsspecialisten	35	15	50
27	overige dienstverlenende functies	213	213	426
28	gezondheidszorg- en hulpverleningsberoepen	45	44	89
29	verpleegkundigen, ziekenverzorgenden	260	172	432
30	bejaardenverzorger, kinderverzorger, gezinshulp, alpha hulp	135	167	302
31	docenten basisonderwijs	79	63	142
32	docenten voortgezet onderwijs	58	46	104
33	docenten hoger onderwijs	31	27	58
34	architecten, ingenieurs en verwante beroepen	91	75	166
35	statistici, wiskundigen, systeem-analysten, ICT-functies	130	120	250
36	kunstenaars	14	12	26
37	overige vakspecialisten	156	114	270
38	agrarische beroepen	103	109	212
39	leidinggevende functies	211	167	378
40	overige beroepen	228	340	568
Totaal		4198	3921	8119

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 27 Kunt u aangeven in welke van onderstaande bedrijfscategorieën uw bedrijf het best past?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Voeding- en genotmiddelenindustrie	126	128	254
2	Aardolie- en chemische industrie	48	58	106
3	Metaalproducten industrie	84	85	169
4	Metaal- en elektronische industrie	137	107	244
5	Machine-industrie	31	34	65
6	Ander type industrie	127	94	221
7	Bouwbedrijven	171	141	312
8	Bouwinstallatiebedrijven	37	35	72
9	Afwerking van gebouwen	39	46	85
10	Autohandel en –reparatie	107	56	163
11	Groothandel machines en reparatie	31	20	51
12	Warenhuizen en supermarkten	127	206	333
13	Ander type groot- en detailhandel	299	265	564
14	Wegvervoer (exclusief openbaar vervoer)	97	86	183
15	Post en telecommunicatie	86	64	150
16	Ander type vervoer en communicatie	43	57	100
17	Bankwezen	88	75	163
18	Ander type financiële instellingen	74	84	158
19	Computerservice en informatica	111	81	192
20	Juridische en economische dienstverlening	27	43	70
21	Architecten- en ingenieursbureaus	39	33	72
22	Ander type zakelijke dienstverlening	178	157	335
23	Basis- en speciaal onderwijs	82	82	164
24	Voortgezet onderwijs	71	73	144
25	Hoger onderwijs	77	57	134
26	Ziekenhuizen	128	118	246
27	Ander type gezondheidszorg	175	151	326
28	Verpleeg- en bejaardentehuizen	132	129	261
29	Ander type welzijnszorg	126	142	268
30	Cultuur, sport en recreatie	29	74	103
31	Ander type cultuur en overige dienstverlening	87	60	147
32	Landbouw, bosbouw en visserij	113	114	227
33	Energie- en waterleidingbedrijven	23	16	39
34	Horeca	198	174	372
35	Openbaar bestuur/ Overheid	326	275	601
36	Overige bedrijven	347	403	750
Totaal		4021	3823	7844

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 5 Hoe is uw huishouden samengesteld?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Gehuwd of samenwonend zonder thuiswonende kinderen	27,1%	23,2%	25,2%
2	Gehuwd of samenwonend met thuiswonende kinderen	45,6%	49,8%	47,6%
3	Eénouder huishouden	4,2%	5,3%	4,7%
4	Alleenstaand	23,1%	21,7%	22,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 11 opleiding (lo-mo-ho)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	lagere opleiding	28,5%	30,6%	29,5%
2	middelbare opleiding	44,0%	43,0%	43,5%
3	hogere opleiding	27,5%	26,4%	26,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

3 De arbeidssituatie 2000 en 2002 vergeleken (met vragen)

Vraag 15 aantal contract-uren of werkuren per week (in 8 klassen)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	1-8 uur per week	1,7%	6,9%	4,2%
2	9-16 uur per week	6,6%	9,1%	7,8%
3	17-24 uur per week	10,5%	12,2%	11,3%
4	25-28 uur per week	3,0%	3,6%	3,3%
5	29-32 uur per week	9,6%	8,7%	9,2%
6	33-36 uur per week	17,7%	14,7%	16,3%
7	37-40 uur per week	48,3%	37,9%	43,4%
8	41+ uur per week	2,5%	6,9%	4,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 17 aantal overuren per week (in 6 klassen)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	0 uur per week	29,6%	32,7%	30,9%
2	1-4 uur per week	37,1%	28,7%	33,5%
3	5-8 uur per week	13,4%	10,9%	12,3%
4	9-12 uur per week	6,0%	6,2%	6,1%
5	13-24 uur per week	4,9%	6,2%	5,4%
6	25+ uur per week	9,0%	15,3%	11,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 18 woon-werk-uren per dag (in 4 klassen)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	0 uur per dag	16,8%	37,7%	26,6%
2	1 uur per dag	60,6%	40,5%	51,2%
3	2 uur per dag	16,4%	16,0%	16,3%
4	3 uur+ per dag	6,1%	5,7%	6,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 22 Werkt u in ploegendienst?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	12,5%	11,6%	12,1%
2	Nee	87,5%	88,4%	87,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 25 Hoeveel personen werken er, naar uw schatting, bij uw bedrijf of instelling?
(bedoeld wordt uitsluitend de vestiging waar u werkt, als u het niet precies weet,
maak dan een schatting)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	een persoon, eenmanszaak	2,9%	2,8%	2,9%
2	2 - 9 personen	16,8%	15,5%	16,2%
3	10 - 49 personen	26,6%	27,5%	27,1%
4	50 - 99 personen	12,8%	13,6%	13,2%
5	100 - 199 personen	12,2%	11,4%	11,8%
6	200 - 499 personen	11,0%	10,9%	11,0%
7	500 of meer personen	17,6%	18,2%	17,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30A Is voor de uitvoering van uw werk vakbekwaamheid/vakmanschap vereist?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	1,3%	3,5%	2,4%
2	soms	13,4%	17,9%	15,5%
3	vaak	35,6%	35,1%	35,4%
4	altijd	49,7%	43,6%	46,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30B Is uw werk gevarieerd?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	1,5%	2,1%	1,8%
2	soms	16,7%	20,7%	18,6%
3	vaak	46,9%	49,0%	47,9%
4	altijd	34,9%	28,2%	31,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30C Vereist uw baan dat u nieuwe dingen leert?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	5,0%	5,7%	5,4%
2	soms	46,1%	44,7%	45,4%
3	vaak	33,9%	32,8%	33,4%
4	altijd	15,0%	16,7%	15,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 30D Vereist uw werk creativiteit?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	5,5%	5,3%	5,4%
2	soms	29,5%	29,2%	29,3%
3	vaak	41,0%	41,1%	41,1%
4	altijd	24,0%	24,4%	24,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30E Heeft u in uw werk de gelegenheid om uw vakbekwaamheid/vakmanschap te ontwikkelen?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	7,1%	8,0%	7,6%
2	soms	37,4%	33,8%	35,7%
3	vaak	37,5%	39,4%	38,4%
4	altijd	18,0%	18,8%	18,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30F Kunt u zelf beslissen hoe u uw werk uitvoert?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	3,5%	4,8%	4,1%
2	soms	23,6%	22,5%	23,1%
3	vaak	46,7%	47,8%	47,2%
4	altijd	26,1%	24,9%	25,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30G Bepaalt u zelf de volgorde van uw werkzaamheden?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	7,3%	7,4%	7,4%
2	soms	20,4%	21,3%	20,9%
3	vaak	38,7%	39,6%	39,1%
4	altijd	33,6%	31,7%	32,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30H Beslist u zelf wanneer u een taak uitvoert?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	10,0%	8,6%	9,3%
2	soms	26,9%	29,8%	28,3%
3	vaak	41,2%	41,7%	41,4%
4	altijd	21,9%	19,9%	20,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 30I Wordt uw werkwijze voorgeschreven?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	19,2%	17,2%	18,2%
2	soms	55,8%	53,8%	54,9%
3	vaak	16,6%	20,1%	18,3%
4	altijd	8,4%	8,9%	8,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30J Kunt u uw eigen werkwijze kiezen?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	4,4%	5,3%	4,8%
2	soms	29,1%	28,3%	28,8%
3	vaak	46,6%	46,7%	46,7%
4	altijd	19,9%	19,6%	19,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30K Moet u erg snel werken?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	5,0%	5,0%	5,0%
2	soms	42,9%	46,6%	44,7%
3	vaak	37,5%	37,9%	37,7%
4	altijd	14,6%	10,5%	12,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30L Moet u heel veel werk doen?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	4,7%	4,0%	4,4%
2	soms	37,9%	43,4%	40,5%
3	vaak	41,8%	39,7%	40,8%
4	altijd	15,5%	12,9%	14,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30M Moet u extra hard werken?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	11,4%	9,6%	10,6%
2	soms	52,0%	58,1%	54,9%
3	vaak	28,0%	25,3%	26,7%
4	altijd	8,5%	7,1%	7,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 30N Heeft u genoeg tijd om uw werk af te maken?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	7,8%	5,1%	6,5%
2	soms	37,7%	30,8%	34,4%
3	vaak	37,5%	44,9%	41,1%
4	altijd	16,9%	19,1%	18,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 30O Is uw werk hectisch?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	6,6%	8,0%	7,3%
2	soms	48,9%	52,1%	50,5%
3	vaak	32,6%	29,8%	31,3%
4	altijd	11,8%	10,1%	11,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 31A Vereist uw werk intensief nadenken?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	3,6%	7,0%	5,2%
2	soms	39,4%	38,7%	39,1%
3	vaak	44,6%	41,1%	42,9%
4	altijd	12,4%	13,3%	12,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 31B Moet u veel informatie gedurende lange tijd onthouden?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	11,5%	13,8%	12,6%
2	soms	38,3%	38,0%	38,2%
3	vaak	39,2%	37,7%	38,5%
4	altijd	11,0%	10,5%	10,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 31C Vergt uw werk dat u er uw gedachten bij houdt?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	1,0%	1,7%	1,3%
2	soms	9,0%	12,3%	10,6%
3	vaak	40,0%	42,0%	41,0%
4	altijd	50,1%	44,0%	47,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 31D Vergt uw werk veel aandacht van u?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	1,0%	1,7%	1,4%
2	soms	19,3%	21,3%	20,3%
3	vaak	49,6%	47,7%	48,7%
4	altijd	30,1%	29,3%	29,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 31E Moet u in uw werk veel dingen tegelijk in de gaten houden?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	4,3%	3,4%	3,8%
2	soms	22,1%	24,7%	23,4%
3	vaak	44,5%	41,2%	42,9%
4	altijd	29,0%	30,8%	29,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 32A Mijn chef heeft oog voor het welzijn van de medewerkers

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	4,3%	5,3%	4,8%
2	mee oneens	17,3%	16,6%	17,0%
3	mee eens	58,8%	54,3%	56,6%
4	helemaal mee eens	19,5%	23,8%	21,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 32B Mijn chef besteedt aandacht aan wat ik zeg

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	3,5%	3,6%	3,5%
2	mee oneens	14,9%	15,6%	15,2%
3	mee eens	61,4%	58,7%	60,1%
4	helemaal mee eens	20,2%	22,2%	21,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 32C Mijn chef helpt het werk gedaan te krijgen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	12,2%	10,2%	11,2%
2	mee oneens	30,8%	30,7%	30,8%
3	mee eens	43,8%	45,6%	44,7%
4	helemaal mee eens	13,2%	13,5%	13,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 32D Mijn chef kan mensen goed laten samenwerken

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	6,7%	6,9%	6,8%
2	mee oneens	30,4%	28,6%	29,5%
3	mee eens	54,9%	53,7%	54,3%
4	helemaal mee eens	7,9%	10,8%	9,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 32E Mijn collega's helpen om het werk gedaan te krijgen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	2,4%	2,7%	2,5%
2	mee oneens	10,7%	10,4%	10,5%
3	mee eens	56,9%	53,0%	55,0%
4	helemaal mee eens	30,0%	33,9%	31,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 32F Mijn collega's hebben persoonlijke belangstelling voor me

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	1,5%	2,1%	1,8%
2	mee oneens	9,8%	9,3%	9,6%
3	mee eens	62,9%	59,0%	61,0%
4	helemaal mee eens	25,8%	29,6%	27,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 32G Mijn collega's zijn vriendelijk

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	0,3%	0,5%	0,4%
2	mee oneens	2,7%	3,5%	3,1%
3	mee eens	58,6%	57,0%	57,9%
4	helemaal mee eens	38,4%	38,9%	38,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 32H Mijn collega's zijn goed in hun werk

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	0,6%	0,7%	0,7%
2	mee oneens	8,1%	8,4%	8,2%
3	mee eens	64,3%	63,3%	63,8%
4	helemaal mee eens	27,0%	27,6%	27,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 34A Lasten van meer dan 5 kg verplaatsen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	54,1%	55,7%	54,9%
2	1 - 2 uur	26,8%	27,5%	27,1%
3	2 - 4 uur	8,5%	8,2%	8,4%
4	4 - 6 uur	5,2%	4,8%	5,0%
5	6 - 8 uur	5,4%	3,8%	4,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 34B Kracht zetten met armen of handen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	47,4%	47,7%	47,5%
2	1 - 2 uur	21,3%	23,8%	22,5%
3	2 - 4 uur	10,2%	11,2%	10,7%
4	4 - 6 uur	10,1%	8,6%	9,4%
5	6 - 8 uur	10,9%	8,7%	9,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 34C Zittend werken

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	23,3%	27,2%	25,2%
2	1 - 2 uur	19,5%	15,8%	17,7%
3	2 - 4 uur	12,6%	13,8%	13,2%
4	4 - 6 uur	17,7%	16,4%	17,1%
5	6 - 8 uur	26,9%	26,8%	26,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 34D Langdurig in dezelfde houding werken

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	25,1%	23,0%	24,1%
2	1 - 2 uur	19,6%	19,3%	19,5%
3	2 - 4 uur	19,0%	18,1%	18,6%
4	4 - 6 uur	19,3%	20,9%	20,1%
5	6 - 8 uur	17,0%	18,7%	17,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 34E Werken achter een beeldscherm of met een computer

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	36,6%	38,0%	37,3%
2	1 - 2 uur	22,4%	20,3%	21,4%
3	2 - 4 uur	12,5%	12,1%	12,3%
4	4 - 6 uur	13,8%	13,1%	13,5%
5	6 - 8 uur	14,7%	16,5%	15,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 34F Repeterende bewegingen maken met armen en of handen (geen beeldschermwerk)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	51,6%	50,4%	51,0%
2	1 - 2 uur	21,9%	18,4%	20,2%
3	2 - 4 uur	10,8%	12,3%	11,5%
4	4 - 6 uur	6,7%	9,7%	8,1%
5	6 - 8 uur	8,9%	9,3%	9,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 34G Is er op uw werk zoveel lawaai dat u hard moet praten om verstaanbaar te zijn?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	54,9%	55,8%	55,3%
2	soms	32,0%	32,9%	32,4%
3	vaak	9,1%	8,0%	8,6%
4	altijd	4,0%	3,3%	3,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 34H Doet u gevaarlijk werk?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	61,5%	64,1%	62,7%
2	soms	30,9%	28,1%	29,6%
3	vaak	6,0%	5,5%	5,8%
4	altijd	1,6%	2,3%	1,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 35A Bestrijdingsmiddelen (tegen onkruid, insecten, schimmels of ongedierte)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zelden of nooit	94,7%	94,0%	94,4%
2	eens per maand	2,8%	3,1%	2,9%
3	eens per week	1,2%	1,3%	1,3%
4	(bijna) elke dag	1,3%	1,5%	1,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 35B Oplosmiddelen (als in verf, lijm of brandstof)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zelden of nooit	80,4%	82,1%	81,2%
2	eens per maand	4,9%	6,2%	5,5%
3	eens per week	6,5%	4,9%	5,7%
4	(bijna) elke dag	8,2%	6,8%	7,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 35C Schoonmaak- of desinfectie middelen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zelden of nooit	64,2%	65,4%	64,8%
2	eens per maand	7,6%	8,4%	8,0%
3	eens per week	7,8%	9,5%	8,6%
4	(bijna) elke dag	20,4%	16,6%	18,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 35D Gassen, dampen of vloeistoffen van chemische stoffen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zelden of nooit	79,5%	82,8%	81,1%
2	eens per maand	4,2%	4,8%	4,5%
3	eens per week	4,2%	3,7%	4,0%
4	(bijna) elke dag	12,2%	8,7%	10,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 35E Rook of uitlaatgassen

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zelden of nooit	78,5%	78,8%	78,6%
2	eens per maand	2,4%	3,1%	2,7%
3	eens per week	2,1%	3,5%	2,8%
4	(bijna) elke dag	17,1%	14,6%	15,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 35F Stof van meel, dieren of planten

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zelden of nooit	90,5%	89,2%	89,9%
2	eens per maand	1,0%	2,3%	1,6%
3	eens per week	1,9%	2,2%	2,0%
4	(bijna) elke dag	6,6%	6,4%	6,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 36A Gebruik mobiele telefoon

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	42,0%	38,0%	40,1%
2	af en toe	29,3%	29,1%	29,2%
3	vaak	17,2%	19,3%	18,2%
4	altijd	11,5%	13,6%	12,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 36B Gebruik fax

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	35,8%	42,5%	39,0%
2	af en toe	34,8%	33,6%	34,2%
3	vaak	21,8%	17,6%	19,8%
4	altijd	7,6%	6,4%	7,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 36C Gebruik internet

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	56,5%	47,7%	52,3%
2	af en toe	23,7%	24,1%	23,9%
3	vaak	14,6%	18,6%	16,5%
4	altijd	5,2%	9,6%	7,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 36D Gebruik e-mail

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	51,8%	44,6%	48,3%
2	af en toe	16,2%	15,9%	16,1%
3	vaak	19,6%	21,3%	20,4%
4	altijd	12,5%	18,1%	15,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 37 Hoeveel van uw normale betaalde arbeid verricht u gemiddeld thuis?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ik verricht het merendeel van mijn werkzaamheden thuis	2,9%	3,5%	3,2%
2	Ik verricht minder dan de helft van mijn werkzaamheden thuis	18,6%	18,8%	18,7%
3	Ik verricht geen werkzaamheden thuis	78,6%	77,7%	78,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 38 Bent u telewerker?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	3,4%	3,3%	3,3%
2	Nee	96,6%	96,7%	96,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 39 Gebruikt u een computerverbinding naar uw werk?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	2,0%	2,2%	2,1%
2	Nee	98,0%	97,8%	97,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 40 Heeft u in uw bedrijf de laatste 2 jaar aan een interne opleiding of cursus meegedaan?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	51,3%	48,3%	49,8%
2	Nee	48,7%	51,7%	50,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 41 Heeft uw bedrijf de laatste 2 jaar een externe opleiding of cursus voor u betaald?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	41,4%	40,2%	40,8%
2	Nee	58,6%	59,8%	59,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 42 Bent u in uw bedrijf de laatste 2 jaar van functie veranderd?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	19,5%	18,8%	19,2%
2	Nee	80,5%	81,2%	80,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 43 Is uw huidige functie de laatste 2 jaar uitgebreid?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	43,1%	42,7%	42,9%
2	Nee	56,9%	57,3%	57,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 44 Heeft u in uw bedrijf de laatste 2 jaar promotie gemaakt?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	17,7%	16,1%	16,9%
2	Nee	82,3%	83,9%	83,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 45A Mist of verwaarloost u familie- of gezinsactiviteiten door verantwoordelijkheden die met uw werk te maken hebben?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee, nooit	47,8%	50,3%	49,0%
2	ja, een enkele keer	43,4%	41,6%	42,6%
3	ja, vaak	7,7%	7,0%	7,4%
4	ja, zeer vaak	1,0%	1,0%	1,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 45B Mist of verwaarloost u werkzaamheden voor uw werk door familie- en gezinsverantwoordelijkheden?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee, nooit	64,3%	62,9%	63,6%
2	ja, een enkele keer	34,3%	35,8%	35,0%
3	ja, vaak	0,9%	1,0%	1,0%
4	ja, zeer vaak	0,5%	0,3%	0,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 46A Ongewenste seksuele aandacht van klanten (patiënt, leerling of passagier)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee, nooit	95,0%	93,6%	94,4%
2	ja, een enkele keer	4,9%	6,0%	5,4%
3	ja, vaak	0,1%	0,2%	0,1%
4	ja, zeer vaak	0,0%	0,1%	0,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 46B Ongewenste seksuele aandacht van chefs of collega's

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee, nooit	97,5%	97,0%	97,3%
2	ja, een enkele keer	2,4%	2,8%	2,6%
3	ja, vaak	0,1%	0,2%	,1%
4	ja, zeer vaak		0,1%	,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 46C Intimidatie door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee, nooit	80,1%	78,4%	79,3%
2	ja, een enkele keer	17,7%	19,0%	18,3%
3	ja, vaak	2,0%	2,1%	2,0%
4	ja, zeer vaak	0,1%	0,6%	,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 46D Intimidatie door chefs of collega's

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee, nooit	85,8%	87,1%	86,4%
2	ja, een enkele keer	12,6%	11,5%	12,1%
3	ja, vaak	1,3%	1,1%	1,2%
4	ja, zeer vaak	0,3%	0,4%	,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 46E Lichamelijk geweld door klanten (patiënten, leerlingen of passagiers)

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee, nooit	93,3%	93,6%	93,4%
2	ja, een enkele keer	6,1%	5,7%	5,9%
3	ja, vaak	0,5%	0,5%	,5%
4	ja, zeer vaak	0,2%	0,2%	,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 46F Lichamelijk geweld door chefs of collega's

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee, nooit	99,4%	99,2%	99,3%
2	ja, een enkele keer	0,5%	0,6%	,5%
3	ja, vaak	0,1%	0,1%	,1%
4	ja, zeer vaak	0,0%	0,2%	,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 48 Heeft uw bedrijf een regeling voor kinderopvang?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	26,4%	31,5%	28,8%
2	Nee	73,6%	68,5%	71,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 49 Is het in uw bedrijf mogelijk om langdurig, bijvoorbeeld enkele maanden, onbetaald verlof op te nemen?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	51,5%	56,9%	54,1%
2	Nee	48,5%	43,1%	45,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 50 Is het in uw bedrijf toegestaan om de dagelijkse begin- en eindtijden aan te passen aan de zorg voor kinderen of anderen?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	51,0%	55,8%	53,3%
2	Nee	49,0%	44,2%	46,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 51 Is uw loon/ salaris voldoende voor het werk dat u doet?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	51,7%	59,2%	55,3%
2	Nee	48,3%	40,8%	44,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 53 Wat vindt u, over het algemeen genomen, van uw gezondheid?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Uitstekend	12,2%	13,0%	12,6%
2	Zeer goed	23,8%	24,0%	23,9%
3	Goed	52,5%	51,5%	52,0%
4	Matig	10,5%	10,6%	10,5%
5	Slecht	1,0%	0,9%	1,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 63 Bent u de laatste 12 maanden wel eens van uw werk thuis gebleven wegens ziekte of ongeval?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	56,8%	54,6%	55,7%
2	Nee	43,2%	45,4%	44,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 65 Gaat het financieel goed met het bedrijf waarin u werkt?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	ja, heel goed	25,2%	15,4%	20,5%
2	ja, goed	41,3%	42,8%	42,0%
3	ja, redelijk	23,0%	27,0%	25,0%
4	nee, niet zo goed	8,4%	11,7%	10,0%
5	nee, slecht	2,2%	3,0%	2,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 66 Is uw werkzekerheid goed?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	90,0%	86,7%	88,4%
2	Nee	10,0%	13,3%	11,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 67 Loopt u het risico om uw baan te verliezen?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	9,9%	13,3%	11,5%
2	Nee	90,1%	86,7%	88,5%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 68 Maakt u u zorgen over het behoud van uw baan?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	9,2%	12,6%	10,8%
2	Nee	90,8%	87,4%	89,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 69 Zijn uw toekomstmogelijkheden in uw bedrijf gunstig?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	76,3%	72,9%	74,7%
2	Nee	23,7%	27,1%	25,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 70 Heeft u er in het afgelopen jaar over nagedacht om ander werk te zoeken dan het werk bij uw huidige werkgever?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	46,7%	42,3%	44,6%
2	Nee	53,3%	57,7%	55,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Vraag 71 Heeft u in het afgelopen jaar ook daadwerkelijk iets ondernomen om ander werk te vinden?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	25,0%	21,3%	23,2%
2	Nee	75,0%	78,7%	76,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 72 Zou u, als het aan u lag, over 5 jaar nog bij deze organisatie werken?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Ja	63,4%	66,3%	64,8%
2	Nee	36,6%	33,7%	35,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 73A Ik voel me uitstekend thuis in deze organisatie

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Helemaal mee oneens	4,8%	4,0%	4,4%
2	Mee oneens	9,6%	7,4%	8,5%
3	Niet mee eens/ niet mee oneens	21,3%	20,4%	20,8%
4	Mee eens	42,2%	44,1%	43,1%
5	Helemaal mee eens	22,2%	24,1%	23,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 73B Vergeleken met de meeste andere organisaties, is het werken bij deze organisatie erg aantrekkelijk

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Helemaal mee oneens	4,7%	3,4%	4,1%
2	Mee oneens	10,5%	8,7%	9,7%
3	Niet mee eens/ niet mee oneens	34,1%	30,7%	32,5%
4	Mee eens	38,7%	40,6%	39,6%
5	Helemaal mee eens	12,0%	16,6%	14,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Vraag 74 In welke mate bent u – alles bij elkaar genomen – tevreden met uw werk?

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	Zeer ontevreden	1,7%	2,1%	1,9%
2	Ontevreden	4,0%	3,6%	3,8%
3	Niet tevreden/ niet ontevreden	19,8%	14,2%	17,1%
4	Tevreden	57,6%	62,3%	59,9%
5	Zeer tevreden	17,0%	17,8%	17,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

4 De arbeidssituatie 2000 en 2002 vergeleken (concepten)

VARIARND variatie/ontwikkelingsmog. in werk, gemid vraag 30a-30e

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	1,1%	2,6%	1,8%
2	soms	22,4%	23,9%	23,1%
3	vaak	61,9%	57,8%	59,9%
4	altijd	14,6%	15,7%	15,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

AUTORND autonomie in werk, gemid vraag 30f - 30j

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	3,3%	4,0%	3,7%
2	soms	24,0%	24,4%	24,2%
3	vaak	53,6%	54,5%	54,0%
4	altijd	19,0%	17,1%	18,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

WRKDRND werkdruk, gemid vraag 30k- 30o

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	0,1%	0,3%	0,2%
2	soms	49,3%	51,4%	50,3%
3	vaak	47,7%	45,4%	46,6%
4	altijd	2,9%	2,8%	2,8%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

COMPLRND concentratie/ informatie-verwerking, gemid vraag 31a- 31e

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	1,2%	2,5%	1,8%
2	soms	19,6%	22,2%	20,8%
3	vaak	63,9%	60,2%	62,1%
4	altijd	15,3%	15,1%	15,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

STEUNCHE steun door de chef, gemid. v32a-v32d

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	2,5%	3,1%	2,8%
2	mee oneens	18,3%	18,8%	18,6%
3	mee eens	64,2%	60,4%	62,4%
4	helemaal mee eens	15,0%	17,6%	16,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

STEUNCOL steun door collega's, gemid. v32m-v32p

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	helemaal mee oneens	0,1%	0,3%	0,2%
2	mee oneens	3,1%	3,6%	3,3%
3	mee eens	63,3%	60,8%	62,1%
4	helemaal mee eens	33,6%	35,3%	34,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

ZWAARRND tillen en krachtzetten, gemid. v34a-v34b

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	45,1%	45,3%	45,2%
2	1-2 uur	23,6%	26,6%	25,1%
3	2-4 uur	15,0%	14,5%	14,7%
4	4-6 uur	9,3%	8,8%	9,0%
5	6-8 uur	7,0%	4,8%	5,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

STATBRND zittend werk, zelfde houding, met computer, gemid. v34c-34e

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	18,9%	19,2%	19,0%
2	1-2 uur	28,9%	29,7%	29,3%
3	2-4 uur	19,5%	17,4%	18,5%
4	4-6 uur	19,2%	19,0%	19,1%
5	6-8 uur	13,5%	14,8%	14,1%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

CHEMBRND oplosmidd-gassen/dampen, gemid. v35b en 35d

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zelden of nooit	72,4%	74,8%	73,6%
2	eens per maand	9,0%	11,7%	10,3%
3	eens per week	11,3%	8,1%	9,8%
4	bijna elke dag	7,3%	5,4%	6,4%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

ICT gem. gebruik mobtel-fax-internet-email, gemid. v36a-v36d

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	31,2%	29,8%	30,5%
2	af en toe	41,2%	36,8%	39,1%
3	vaak	24,5%	28,0%	26,2%
4	altijd	3,0%	5,4%	4,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

PBELEID tevredenheid pers.beleid, gemid. v47a-47d

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zeer ontevreden	1,1%	0,8%	1,0%
2	ontevreden	10,3%	8,6%	9,5%
3	niet ontevreden/niet tevreden	41,4%	41,6%	41,5%
4	tevreden	44,2%	45,3%	44,7%
5	zeer tevreden	3,0%	3,6%	3,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

AZBELEID beschikbaarheid arbeid & zorg-regelingen, gemid. v48-49-50

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	ja	34,8%	39,4%	37,0%
2	nee	65,2%	60,6%	63,0%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

BURNTRND gem. burnout, gemid. vraag 56a - 56e

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nooit	23,6%	22,9%	23,3%
2	een paar keer of minder per jaar	34,4%	35,7%	35,0%
3	eens per maand of minder	19,4%	20,4%	19,9%
4	een paar keer per maand	10,5%	10,5%	10,5%
5	eens per week	6,7%	5,9%	6,3%
6	een paar keer per week	3,6%	3,2%	3,4%
7	dagelijks	1,8%	1,5%	1,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

RSIRND gem. RSI-klachten, gemid. vraag 57a - 57d

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee nooit	43,8%	39,7%	41,8%
2	een enkele keer, maar van korte duur	33,1%	35,9%	34,5%
3	een enkele keer langdurig	14,4%	14,8%	14,6%
4	meerdere keren, maar steeds van korte duur	6,5%	7,4%	6,9%
5	meerdere keren langdurig	2,2%	2,2%	2,2%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

CHZKSOM aantal chronische ziekten, v59

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
	geen chronische ziekten	41,4%	43,2%	42,3%
1	ziekte	37,8%	36,1%	37,0%
2	ziekten	15,8%	14,9%	15,4%
3	ziekten	3,9%	4,4%	4,1%
4	ziekten	,9%	1,1%	1,0%
5	ziekten	,2%	,3%	,3%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

WRKZERND werkzekerheid, gemid vraag 66-67-68

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	nee	8,5%	12,5%	10,4%
2	ja	91,5%	87,5%	89,6%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

VERLORND gem. verloopgeneigdheid, gemid vraag 70-71-72

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	ja	34,9%	31,2%	33,1%
2	nee	65,1%	68,8%	66,9%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

TEVRERND gem. binding/tevredenheid, gemid vraag 73a-73b-74

		JAAR		Totaal
		2000	2002	
1	zeer ontevreden	1,3%	1,4%	1,4%
2	ontevreden	7,9%	5,4%	6,7%
3	niet tevreden / niet ontevreden	29,1%	24,1%	26,7%
4	tevreden	47,3%	51,8%	49,5%
5	zeer tevreden	14,2%	17,3%	15,7%
Totaal		100,0%	100,0%	100,0%

5 Betrouwbaarheidscoëfficiënten van de concepten

Concept	vragenlijst- nummers	aantal items	betrouw- baarheids- coëfficiënt in 2000	betrouw- baarheids- coëfficiënt in 2002
variatie in werk	30a-30e	5	0,74	0,81
autonomie in werk	30-f-30j	5	0,86	0,86
werkdruk	30k-30o	5	0,82	0,78
complexiteit van het werk	31a-31e	5	0,78	0,82
onvoorspelbaarheid werk & organisatie	31i-31p	5	0,67	---
emotioneel werk	31b-31c-31f	3	0,77	---
emoties verbergen	31g-31h	2	0,79	---
positieve emoties laten zien	31n-31p	3	---	0,80
emoties verbergen	31q-31s	3	---	0,86
steun door chef	32a-32d	4	0,80	0,83
steun door collega's	32m-32p	4	0,76	0,79
bevoegenheid voor het werk	33a-33j	10	---	0,92
zwaar werk	34a-34b	2	0,87	0,85
statische werkbelasting	34c-34e	3	0,82	0,82
chemische werkbelasting	35b-35d	2	0,69	0,67
ICT	36a-36d	4	0,73	0,75
tevredenheid personeelsbeleid	47a-47d	4	0,73	0,76
beschikbaarheid arbeid & zorg- regelingen	48-50	3	0,61	0,62
burnout	56a-56e	5	0,91	0,89
RSI	57a-57d	4	0,80	0,80
actief copinggedrag	64	4	---	0,82
steunzoekend copinggedrag	64	4	---	0,72
vermijndend copinggedrag	64	5	---	0,77
werkzekerheid	66-67	3	0,80	0,85
verlooptegeneigdheid	70-72	3	0,71	0,69
arbeidstevredenheid	73a-73b-74	3	0,78	0,80

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

6 Publicaties op basis van de TNO Arbeidssituatie Survey

Andries F., Smulders P. Werken met de computer: wie wordt er beter van? Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken, 2003, 19, 230-240.

Financieel Dagblad. Ik ga nog even door... Top 10 overwerk naar beroepsgroep in uren per week, 2000-2002 (22 mei 2003).

Financieel Dagblad. Veel last van intimiderende klanten; horeca, gezondheidszorg en openbaar vervoer zijn risicosectoren (15 juli 2003).

Otten F., Smulders P., Andries F. Arbeidsuitval door burn-out. Economisch-Statistische Berichten, 87-2002, 4 januari 2002, 11-13.

Otten F., Smulders P. Wie wil langer werken, wie korter? Openbare Uitgaven, 2002, 34-1, 25-32.

Smulders P., Andries F., Otten F. Hoe denken Nederlanders over hun werk...? Opzet, kwaliteit en eerste resultaten van de TNO Arbeidssituatie Survey, TNO Arbeid, Hoofddorp, 2001.

Smulders P., Houtman I. Oorzaken en effecten van werkdruk: een exploratieve studie. Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken (aangeboden).

Smulders P. De 24-uurs economie de maat genomen. Index/CBS, 9, nr 7, augustus 2002, 30-31.

Smulders P., Otten F., Andries F. Hoog loon is nog geen loontevredenheid. Economisch-Statistische Berichten, 86-2001, 23 november 2001, 912-914.

TNO Arbeid. Kennis in ontwikkeling: Vier jaar onderzoek naar arbeid. Hoofddorp, juni 2003.

TNO Persbericht. Intimidatie door collega's en leidinggevenden zorgwekkender dan intimidatie door klanten (Delft, 14 juni 2003).

TNO Persbericht. Overwerk in 2001 en 2002 sterk toegenomen (Delft, 8 mei 2003).

Volkskrant. Intimidatie door collega's leidt tot ziekteverzuim (15 juli 2003).

TNO Arbeidssituatie Surveys 2000 en 2002

Volkskrant. Werknemers maken meer overuren (9 mei 2003).

Ybema J.F., Smulders P. Emotionele belasting en de noodzaak tot het verbergen van emoties op het werk. *Gedrag & Organisatie*, 2002, 15, 129-146.